

De impact van de coronacrisis op nieuwsgebruik in Vlaanderen

Op 23 juni lanceerde het **Reuters Institute for the Study of Journalism** het **Digital News Report 2021**. Een internationaal onderzoek naar nieuwsgebruik dat jaarlijks in ondertussen 48 markten wordt afgenomen, waaronder de Vlaamse. Kenniscentrum Cultuur- en Mediaparticipatie onderzoekers Ike Picone en Ruben Vandenplas, en imec-SMIT onderzoekers Pauljan Truyens en Sarah Vis namen de analyse van de Vlaamse cijfers voor hun rekening. Dit jaar ging het Digital News Report in het bijzonder op zoek naar de impact van het coronavirus op nieuwsgebruik.

De Vlaamse analyses van het Digital News Report worden vanaf dit jaar ook gebundeld op de gloednieuwe website [Nieuwsgebruik.be](https://nieuwsgebruik.be), een referentiepunt voor onderzoek naar nieuwsgebruik in Vlaanderen dat mogelijk gemaakt werd met o.a. de steun van het Kenniscentrum Cultuur- en Mediaparticipatie.

De website bevat onder andere:

- [9 key trends](#) uit het laatste Digital News Report
- 4 analyses en 1 opinie over de [impact van COVID-19 op nieuwsgebruik](#) in Vlaanderen
- Een [nieuwsmonitor](#) met de belangrijkste veranderingen in nieuwsgebruik over de afgelopen 5 jaar

Weet je niet meteen waar te beginnen? Hieronder vind je alvast een beknopt overzicht van de **9 manieren waarop de coronacrisis ons nieuwsgebruik veranderd heeft**:

1. COVID-19: VLAANDERENS EERSTE DIGITALE DESINFORMATIEGOLF

Het afgelopen jaar werden Vlaamse nieuwsgebruikers vaker blootgesteld aan nep of misleidend nieuws over COVID-19 dan enig ander onderwerp. Politici (28%) blijken het meest gewantrouwd te worden als bron van nepnieuws over de pandemie, in het bijzonder door gebruikers met een rechtse politieke overtuiging.

2. NIEUWSINTERESSE GROEIT, MAAR NIEUWS MIJDEN OOK

De coronacrisis en onvoorziene breuk met onze dagelijkse routines leidde tot een verhoogde nieuwshonger bij Vlaamse nieuwsgebruikers. Toch lijkt die verhoogde nieuwsinteresse zich niet meteen te vertalen in een stijging in nieuwsgebruik. Het gebruik van nieuws op (minstens) wekelijkse basis gaat er licht op achteruit, en een klein aandeel van de Vlaamse nieuwsgebruikers geeft aan minder dan maandelijks of nooit nieuws te raadplegen (4%).

3. TELEVISIE SPANT DE KROON

De pandemie heeft de nieuwsgewoonten van de Vlaamse nieuwsgebruikers op zijn kop gezet. In een jaar waarin mensen het grootste deel van hun tijd binnenshuis doorbrachten, heeft televisie zijn plaats als belangrijkste nieuwsbron heroverd.

4. NIEUWS VIA SOCIALE MEDIA DAALT

Sociale media worden minder gebruikt als bron voor nieuws. Een weerspiegeling van de groeiende bezorgdheid over nepnieuws op sociale media en messaging apps. Het afgelopen jaar zien we Vlaamse nieuwsgebruikers vooral selectiever en occasioneler met nieuws omgaan, en verkiezen Vlaamse gebruikers steeds vaker om nieuws rechtstreeks te raadplegen.

5. VERTROUWEN IN NIEUWS STIJGT

Na een gestage daling in de afgelopen twee jaar, kende het vertrouwen in nieuws in 2021 een merkbare prik van ongeveer 10 procentpunten. Een meerderheid van de Vlaamse gebruikers (61%) geeft nu aan het nieuws te vertrouwen. Al toont zich wel een groeiende vertrouwenskloof tussen politiek links en rechts georiënteerde nieuwsgebruikers.

6. GEVESTIGDE NIEUWSMERKEN WINNEN AAN VERTROUWEN

Het vertrouwen van het publiek in Vlaamse nieuwsmerken is in 2021 toegenomen. 'Kwaliteitsnieuwsmerken' blinken uit als betrouwbare bronnen. Vooral de VRT lijkt zijn plaats als baken van vertrouwen te verstevigen, met 63% van de nieuwsgebruikers die de VRT meer dan een 8 /10 geven.

7. DE MEERDERHEID BETAALT NOG STEEDS NIET VOOR NIEUWS

Ondanks de groeiende interesse in nieuws tijdens de pandemie, is de bereidheid om te betalen voor nieuws maar mondjesmaat gestegen. Met een stijging van iets meer dan 4 procentpunten betaalt nu ongeveer 16% van de Vlaamse nieuwsgebruikers voor online nieuws. Vooral bij jonge nieuwsgebruikers werd de bereidheid te betalen voor online nieuws schijnbaar aangewakkerd.

8. MILLENIALS DRIJVEN ADOPTIE VAN ALTERNATIEVE BETAALWIJZEN AAN

De meerderheid van de betalende nieuwsgebruikers neemt het liefst een maand- of jaarabonnement bij één online nieuwsleverancier. Toch toont een groeiende groep jonge, hoogopgeleide Vlamingen zich bereid om meerdere nieuwsmedia financieel te ondersteunen. Zij nemen ook het voortouw in het gebruik van alternatieve betalingsvormen, zoals donaties.

9. WE PRATEN NIET MEER (OVER NIEUWS) ZOALS VROEGER

Door de lockdowns deden zich minder gelegenheden voor om met vrienden en collega's in persoon over nieuws te praten, en dat werd niet opgevangen online. Dit heeft geleid tot een lichte dip in participatie aan nieuws, in het bijzonder praten over nieuws in persoon. De helft van de Vlaamse nieuwsgebruikers gaf aan nieuws niet te delen, liken of te bespreken.